

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 156/22

Люксембург, 20 септември 2022 г.

Решение на Съда по съединени дела C-793/19 | SpaceNet и C-794/19 | Telekom Deutschland

Съдът потвърждава, че правото на Съюза не допуска общо и неизбирателно съхраняване на данни за трафик и на данни за местонахождение, освен в случай на сериозна заплаха за националната сигурност

За целите на борбата с тежката престъпност обаче държавите членки могат, при строго спазване на принципа на пропорционалност, да предвиждат по-специално целево и/или бързо съхраняване на такива данни, както и общо и неизбирателно съхраняване на IP адреси

SpaceNet и Telekom Deutschland предоставят в Германия обществено достъпни услуги за достъп до интернет като Telekom Deutschland предоставя и телефонни услуги. Те оспорват пред германските съдилища наложеното им по силата на германския Закон за далекосъобщенията (TKG) задължение, считано от 1 юли 2017 г., да съхраняват далекосъобщителните данни за трафик и за местонахождение на своите клиенти.

С някои изключения TKG възлага на доставчиците на обществено достъпни електронни съобщителни услуги, по-специално за целите на преследване на тежки престъпления или предотвратяване на конкретна заплаха за националната сигурност, задължение за общо и неизбирателно съхраняване за срок от няколко седмици на основната част от данните за трафик и данните за местонахождение на крайните ползватели.

Германският Федерален административен съд иска да се установи дали правото на Съюза, както е тълкувано от Съда¹, допуска такова национално законодателство.

Съмненията му се дължат по-специално на факта, че предвиденото в TKG задължение за съхраняване се отнася до по-малък брой данни и до по-кратък срок за съхраняване (4 или 10 седмици) от предвидените в националните правни уредби, разглеждани в делата, по които са постановени по-ранните съдебни решения. Тези особености ограничават възможността съхранените данни да позволят извеждането на много точни заключения за личния живот на лицата, чиито данни са били съхранени. Освен това TKG осигурява ефективна защита на съхранените данни срещу рисковете от злоупотреба и неправомерен достъп.

С постановеното на днешна дата решение Съдът потвърждава предходната си практика.

Той отговаря на германския Федерален административен съд, че **правото на Съюза не допуска национално законодателство, предвиждащо общо и неизбирателно съхраняване на данни за трафик и на данни за местонахождение като превантивна мярка за целите на борбата с тежката престъпност и предотвратяването на сериозните заплахи за обществената сигурност.**

¹ Вж. по-специално решения от 5 април 2022 г., Commissioner of An Garda Síochána и др., [C-140/20](#) (вж. също PC № 58/22), и от 6 октомври 2020 г., La Quadrature du Net и др., [C-511/18](#), [C-512/18](#) и [C-520/18](#) (вж. също PC № 123/20).

За сметка на това правото на Съюза допуска национално законодателство:

- позволяващо за целите на опазването на *националната* сигурност да се разпорежи на доставчиците на електронни съобщителни услуги да извършват **общо и неизбирателно съхраняване** на данни за трафик и на данни за местонахождение **в положения, при които съответната държава членка е изправена пред сериозна заплаха за националната сигурност**, която е действителна и настояща или предвидима. Такова разпореждане може да подлежи на контрол или от съд, или от независима административна структура и може да бъде издадено само за ограничен до строго необходимото период от време, който може да бъде удължен, ако заплахата продължи да съществува,
- предвиждащо за целите на опазването на националната сигурност, борбата с *тежката* престъпност и предотвратяването на *сериозни* заплахи за обществената сигурност **целово съхраняване** на данни за трафик и на данни за местонахождение, което да е ограничено въз основа на обективни и недискриминационни критерии в зависимост от категориите засегнати лица или посредством географски критерий, за ограничен до строго необходимото период от време, който може да бъде удължен,
- предвиждащо за същите цели **общо и неизбирателно съхраняване на IP адреси**, дадени на източника на свързване с интернет, за ограничен до строго необходимото период от време,
- предвиждащо за целите на опазването на националната сигурност, на борбата с престъпността и на опазването на обществената сигурност **общо и неизбирателно съхраняване на данни относно самоличността на ползвателите** на електронни съобщителни средства, и
- позволяващо за целите на борбата с *тежката* престъпност и а fortiori за опазване на националната сигурност да се разпорежи на доставчиците на електронни съобщителни услуги да извършват за определен период **бързо съхраняване** на данните за трафик и на данните за местонахождение, с които разполагат тези доставчици на услуги.

Освен това подобно национално законодателство трябва да гарантира с ясни и точни правила, че съхраняването на разглежданите данни е подчинено на спазването на съответните материални и процесуални условия и че засегнатите лица разполагат с ефективни гаранции срещу рисковете от злоупотреби.

Що се отнася до ТКГ, Съдът констатира, че видно от акта за преюдициално запитване, установеното с този закон задължение за съхраняване се отнася по-специално до данните, необходими за идентифициране на източника и местоназначението на повикването, датата и часа на началото и на края на връзката, или, в случай на предаване на кратки, мултимедийни или подобни съобщения — времето на изпращането и на получаването на съобщението, както и при мобилно ползване — знаците на клетката, която се използва от осъществяващата и от приемащата повикването линия в началото на връзката.

При предоставянето на услуги за достъп до интернет задължението за съхраняване се отнася в частност до присвоения на абоната IP адрес, датата и часа на началото и на края на ползването на интернет от присвоения IP адрес, и при мобилно ползване — знаците на клетката, която се използва в началото на интернет връзката. Съхраняват се и данните, които позволяват да се установят географското положение и посоките на максимално излъчване на антените, обслужващи съответната клетка.

Действително данните за услуги за електронна поща не попадат в обхвата на задължението за съхраняване, предвидено в ТКГ, но те са само незначителна част от разглежданите данни. Впрочем се съхраняват по-специално данните на ползватели, които имат задължения за професионална тайна, като адвокати, лекари и журналисти.

Съответно, в обхвата на задължението за съхраняване, предвидено в ТКГ, попада голяма съвкупност от данни за трафик и данни за местонахождение, които по същество съответстват на данните, във връзка с които са приети горепосочените по-ранни съдебни решения.

Тази съвкупност от данни за трафик и данни за местонахождение обаче, съхранени през период от съответно десет и четири седмици, може да позволи да се изведат много точни заключения за личния живот на лицата, чиито данни са съхранени, като например за навиците им в ежедневието, мястото на постоянно или временно пребиваване, ежедневните им или други пътувания, упражняваните дейности, социалните връзки на тези лица и социалните кръгове, в които се движат, и по-специално да се установи профилът на посочените лица.

Що се отнася до гаранциите, предвидени в ТКГ, за защита на съхранените данни срещу риска от злоупотреба или срещу всякакъв неправомерен достъп, Съдът отбелязва, че съхраняването на тези данни и достъпът до тях представляват отделни видове намеса в основните права на засегнатите лица, които изискват различна обосновка. От това следва, че национално законодателство, което осигурява пълното зачитане на условията, произтичащи от съдебната практика в областта на достъпа до съхранените данни, по естеството си не може нито да ограничи, нито да отстрани тежката намеса в правата на засегнатите лица, произтичаща от общото съхраняване на тези данни.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) и [резюмето](#) на съдебното решение са публикувани на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106

Поддържайте връзка!

